

arrova
acadèmia

JUNTA
QUALIFICADORA
DE CONEIXEMENTS
DE VALENCIA

Dossier
La Flexió Verbal
Curs intensiu C1 JQCV

El Present	5
El Present d'Indicatiu	5
El Present de Subjuntiu	5
L'Imperatiu	5
Els Passats d'Indicatiu	9
L'Imperfet d'indicatiu	9
El Passat Simple i el Perifràstic	9
El Futur	11
El Condicional	12
L'Imperfet de Subjuntiu	13
Els Temps Verbals Compostos	14
Els Temps Compostos d'Indicatiu	14
Els Temps Compostos del Subjuntiu	15

EL PRESENT

EL PRESENT D'INDICATIU

El present d'indicatiu presenta una informació real referida a una situació simultània al moment de l'acte de parla (*Mira, ara ixen del teatre*), a fets universals o atemporals (*L'hidrogen està format per un protó i un electró; La balena és un cetaci*), a fets històrics (*Jaume I conquereix València l'any 1238*), al futur en fets previsibles (*Demà me'n vaig a Castelló*), també pot designar fenòmens habituals (*Cada dia isc de casa a les 8*), i, fins i tot, pot tindre valor d'imperatiu (*Ara mateix te'n vas al despatx i li reclames els diners*).

Remarca: cal evitar la perífrasi "estar + gerundi" per a referir-se a accions en temps present que no suposen continuïtat o repetició.

Ara plou. (millor que *Ara està plovent*)
 Què fas ací a soles? (millor que *Què estàs fent ací a soles?*)

EL PRESENT DE SUBJUNTIU

Amb el present de subjuntiu expressem desig (*Que passeu un bon dia!*) o probabilitat (*Pot ser que no arribem a temps*). També s'utilitza en les prohibicions (*No vingueu tard!*) i en la formació de perífrasis (*És necessari que vingues; No cal que vingues*).

En general, les formes de subjuntiu van introduïdes per la conjunció *que* i necessiten un altre verb en indicatiu que fa de referent: *No crec que vinga més* (*crec* = indicatiu; *vinga* = subjuntiu).

Cal usar el subjuntiu en els casos següents:

- després de verbs de voluntat, ordre i prohibició: *Et mane que et poses les botes. Els prohibim als xiquets que isquen. Vull que vingues ara mateix. No begueu d'eixe vi, que està agre!*
- oracions que expressen un juí de valor: *És una llàstima que siga tan mal estudiant.*
- verbs que expressen una reacció emotiva: *M'alegre que hages aprovat el curs!*
- oracions que expressen una obligació personal: *Cal que el crides.*

El present de subjuntiu i les prohibicions:

En les prohibicions no s'ha d'usar l'infinitiu, com fa el castellà, sinó el present de subjuntiu:

Castellà	Valencià
"No fumar"	<i>No fumeu.</i>
"No encender fuego"	<i>No encengueu foc.</i>
"No hablar con el conductor"	<i>No parleu amb el conductor.</i>

Així mateix, cal usar l'imperatiu per als manaments i instruccions positius, però en prohibicions i manaments negatius s'ha d'utilitzar necessàriament el present de subjuntiu.

Manaments (imperatiu)	Prohibicions (present subjuntiu)
<i>Dus la carpeta!</i>	<i>No dugues la carpeta!</i>
<i>Moueu la taula!</i>	<i>No mogueu la taula!</i>
<i>Responeu a les preguntes ara!</i>	<i>No respongueu les preguntes ara!</i>

L' IMPERATIU

El mode imperatiu té un sol temps (l'imperatiu) que s'utilitza per a formular ordres directes o instruccions. L'imperatiu només té cinc persones (no té primera persona del singular): *Porta el llibre; Compre esta camisa; Vinga, acabem açò; Parleu més baix; Isquen per aquella porta.*

Conjugació de l'imperatiu dels verbs regulars

L'imperatiu es construeix a partir de formes semblants a les de present d'indicatiu i de subjuntiu.

Persona	Present d'indicatiu	Imperatiu	Present de subjuntiu
1a	bec	Ø	bega
2a	beus	beu	begues
3a	beu	bega	bega
4a	bevem	beguem	beguem
5a	beveu	beveu	begueu
6a	beuen	beguen	beguen

Hi ha imperatius de la 2a conjugació que presenten velarització i d'altres no. En els quadres següents es pot veure la correspondència entre les persones velaritzades i les no velaritzades.

2a persona del plural amb velarització		2a persona del plural sense velarització	
singular	plural	singular	plural
—	diguem	—	moguem
digues	digueu	mou	movem
diga	diguen	moga	moguen

Esta regla també es pot expressar de la manera següent: si la 2a persona del singular acaba en *-gues*, la 2a persona del plural prendrà el so velar i si no, no: *digues* → *digueu*, *mou* → *moveu*.

Cal tindre presents les observacions següents:

- La 2a persona del plural de tindre és *teniu* i *tingueu*. Se sol usar *teniu* quan no hi ha complement explícit (*Ací teniu!*) i *tingueu* quan en porta (*Tingueu això en compte*).
- Les formes generals velaritzades del verb *estar* (*estigues*, *estigueu*) conviuen en alguns parlars al costat de les formes antigues no velaritzades (*està*) acompanyada de pronom: *Estigues quiet!* *Està-te quiet!*
- Les ordres o manaments es fan en imperatiu, però les prohibicions, en present de subjuntiu:

Escriu amb bolígraf!
Beu aigua!
Veniu immediatament!
Mou la cadira!
Ompli el poal!

No escrigues amb llapis!
No begues aigua!
No vingueu ara!
No mogues la cadira!
No òmpligues el poal!

De vegades, els imperatius de la llista següent es conjuguen incorrectament. Les formes correctes són:

Infinitiu	Imperatiu
anar	vés, vaja, anem, aneu, vagen
beure	beu, bega, beguem, beveu, beguen
cabre	cap, càpia (o càpiga), capiem (o capiguem), capieu, càpien (o càpiguen)
caure	cau, caiga, caiguem (o caem), caieu (o caeu), caiguen
coure	cou, coga, coguem, coeu, coguen
créixer	creix, cresca, cresquem, creixeu, cresquen
dir	digues/dis, diga, diguem, digueu, diguen
dur	duus/dus, duga, duguem, dueu, duguen
eixir	ix, isca, isquem (o eixim), eixiu, isquen
escriure	escriu, escriga, escriguem, escriuiu, escriguen
estar	estigues/està-te, estiga, estiguem/estem-nos, estigueu/esteu-vos, estiguen

Infinitiu	Imperatiu
haver	hages, haja, hàgem, hàgeu, hagen
jaure	jau, jaga, jaguem, jaieu/jaeu, jaguen
lluir	lluu/llu, llua, lluïm, lluïu, lluen
lluir*	lluix, lluïska, lluïm, lluïu, lluïsqen (equivalent a: 'fer goig')
morir	mor, mora/muira, morim, moriu, moren/muiren
nàixer	naix, nasca, nasquem, naixeu, nasquen
obrir	obri/obre, òbriga, obriguem/obrim), obriu, òbriguen
oir	ou, oja, ogem, oïu, ogen / o: oeix/oïx, oïska, oïm, oïu, oeixen/oïxen
omplir	ompli/omple, òmpliga, ompliguem/omplim, ompliu, òmpliguen
péixer	peix, peixa, paixem, paixeu, peixen
pertànyer	pertany, pertanya, pertanyem, pertanyeu, pertanyen (també: pertanga...)
poder	pugues, puga, puguem, pugueu, puguen
prendre	pren, prenga, prenguem, preneu, prenguen
pudir	put, puda, pudim, pudiu, poden
raure	rau, raga, raguem, raeu, raguen
rebre	rep, reba, rebem, rebeu, reben
romandre	roman, romanga, romanguem, romaneu, romanguen
saber	sàpies, sàpia, sapiem, sapieu, sàpien (també: sàpignes, sàpiga, sapiguem...)
ser	sigues, siga, siguem, sigueu, siguen
seure	seu, sega, seguem, seieu/seeu, seguen
tindre	tin (o té, tingues), tinga, tinguem, teniu/tingueu), tinguen
traure	trau, traga, traguem, traieu/traeu), trauguen
valer	val, valga, valgum, valeu, valguen
vendre	ven, vengà, vengum, veneu, venguen
veure	veges (o veu, ves), veja, vegem, vegeu/veieu), vegen
vindre	vine, vinga, vingum, veniu, vinguen
viure	viu, visca, visquem, viviu, visquen
voler	vulgues, vulga, vulguem, vulgueu, vulguen

Imperatiu dels verbs irregulars més usals

Verbs amb velar sonora acabats en	-dre	atendre	atén, atenga, atenguem, ateneu, atenguem
		prendre	pren, prenga, prenguem, preneu, prenguen
		resoldre	resol, resolga, resolguem, resoleu, resolguem
		tindre/tenir	tin/tingues, tinga, tinguem, teniu/tingueu, tinguen
		valdre/valer	val, valga, valgum, valeu, valguen
		vindre/venir	vine, vinga, vingum, veniu, vinguen
	-ure	beure	beu, bega, beguem, beveu, beguen
		caure	cau, caiga, caiguem, caieu/caeu, caiguen
		cloure	clou, cloga, cloguem, cloeu, cloguen
		creure	creu, crega, creguem, creieu/creeu, creguen
		deure	deu, dega, deguem, deveu, deguen
		escriure	escriu, escriga, escriguem, escriviu, escriguen
		riure	riu, riga, riguem, rieu, riguen
	-er	conéixer	coneix, conega, coneguem, coneixeu, coneguen
		córrer	corre, còrrega, correguem, correu, còrreguen
		pertànyer	pertany, pertanga, pertanguem, pertanyeu, pertanguen
		poder	pugues, puga, puguem, pugueu, puguen
		ser	sigues, siga, siguem, sigueu, siguen

Verbs amb velar sorda	créixer	creix, cresca, cresquem, creixeu, cresquen
	meréixer	mereix, meresca, meresquem, mereixeu, meresquen
	nàixer	naix, nasca, nasquem, naixeu, nasquen
	eixir	ix, isca, isquem/eixim, eixiu, isquen
	viure	viu, visca, visquem, viviu, visquen
Verbs paralitzats	anar	vés, vaja, anem, aneu, vegen
	oir	ou/oeix/oïx, oja/oïska, ogem, oïu, ogen/oïsqen
	veure/vore	veges, veja, vegem, vegeu, vegen
Altres irregularitats	cabre	cap, càpia, capiem, capieu, càpien (o càpigues...)
	dir	digues/dis, diga, diguem, digueu, diguen
	dur	dus, duga, duquem, dueu, duguen
	estar	estigues, estiga, estiguem, estigueu, estiguen
	fer	fes, faça, fem, feu, facen
	obrir	obri, òbriga, obrim, obriu, òbriguen
	omplir	ompli, òmpliga, omplim, ompliu, òmpliguen
	saber	sàpies, sàpia, sapiem, sapieu, sàpien (o sàpigues...)
	voler	vullgues, vullga, vullguem, vullgueu, vullguen; o vulgues...

Remarques:

- Les formes en *-am* (1a persona del plural: *prengam*) i en *-au* (2a persona del plural: *prengau*), que alguns parlars valencians conserven per al present de subjuntiu i l'imperatiu, tenen una llarga tradició històrica. L'AVL les accepta com a correctes, però **no** són l'opció preferent en la llengua **formal** actual.
- Els verbs *dir* i *estar* presenten formes pròpies quan el verb va acompanyat de pronom feble: *Disme on has deixat el llibre; Pau, dis-li a Lluna que vinga de seguida; Està-te tranquil·la; Estemnos aquí; Esteu-vos preparats!*
- En el cas del verb *tindre*, la forma *teniu* s'usa quan no hi ha complement explícit; en canvi, s'utilitza *tingueu* quan sí que n'hi ha: *Teniu! Agafeu això; Tingueu-ho en compte.*

ELS PASSATS D'INDICATIU

L'IMPERFET D'INDICATIU

L'imperfet d'indicatiu es refereix a una situació passada, sense relació amb el present i sense precisar si ha acabat o no (*Mirava la neu per la finestra*). L'imperfet també fa incidència en l'aspecte duratiu o la reiteració (*Cada dia eixia de casa a les set i mitja; Passava el temps mirant la televisió*). Així mateix, l'imperfet s'utilitza en locucions de cortesia (*Què volia vostè?*).

Conjugació de l'imperfet de l'indicatiu dels verbs regulars

1a Conjugació		2a Conjugació		3a Conjugació		
Cantar		Témer		Dormir (pura)		Sentir (incoatiu)
-ava	cantava	-ia	temia	-ia	dormia	sentia
-aves	cantaves	-ies	temies	-ies	dormies	senties
-ava	cantava	-ia	temia	-ia	dormia	sentia
-àvem	cantàvem	-íem	temíem	-íem	dormíem	sentíem
-àveu	cantàveu	-íeu	temíeu	-íeu	dormíeu	sentíeu
-aven	cantaven	-ien	temien	-ien	dormien	sentien

- Les persones 1a i 2a del plural sempre porten accent en la penúltima síl·laba (*suàvem, suàveu; dúiem, dúieu*).
- Els verbs de la 3a conjugació que en l'infinitiu tenen 'vocal + ir', alternen accent i dièresi a la *i* per a indicar que és una vocal i no forma diftong (*agraïa, agraïes, agraïem, agraïeu, agraïen; oïa, oïes, oïem, oïeu, oïen*).

L'imperfet d'indicatiu dels verbs irregulars

Alguns verbs velaritzats presenten alteracions ortogràfiques:

Verb	Característica	Infinitiu	Exemple
Acabats en: -dre	Desapareix la d	Resoldre Vendre	<i>resolia, resolies, resolia, resolíem, resolíeu... venia, venies, venia veníem, veníeu, venien</i>
Acabats en: -ure	Canvi de u per una i vocàlica	Cloure Coure	<i>cloïa, cloïes, cloïa, cloíem, cloíeu, cloïen coïa, coïes, coïa, coíem, coíeu, coïen</i>
	Desapareix la u i apareix una i intervocàlica	Caure Riure Traure Veure	<i>queia, queies, queia, quéiem, quéieu, queien reia, reies, reia, réiem, réieu, reien treia, treies, treia, tréiem, tréieu, treien veia, veies, veia, véiem, véieu, veien</i>
	Canvi de u del diftong per v	Moure Escriure	<i>movia, movies, movia, movíem, movíeu, movien escrivia, escrivies, escrivia, escrívíem...</i>
Altres irregularitats		Dir Dur Fer Ser	<i>deia, deies, deia, déiem, déieu, deien duia, duies, duia, dúiem, dúieu, duien feia, feies, feia, féiem, féieu, feien era, eres, era, érem, éreu, eren</i>

EL PASSAT SIMPLE I EL PERIFRÀSTIC

El passat expressa una situació que ha acabat en el moment de la parla: *Anit vaig sopar massa* (l'acció sopar acabà anit, en el moment en què parlem és ara, hui).

Hi ha dos models de passat d'indicatiu absolutament intercanviables: el perifràstic (*Anna no va vindre ahir a l'oficina*) i el simple (*Anna no vingué ahir a l'oficina*). El passat perifràstic té un ús geogràfic més generalitzat. El passat simple, que és la forma clàssica, apareix amb freqüència en la literatura i en els documents de caràcter formal (administratiu, de justícia, etc.). Actualment

té un ús oral geogràficament restringit, principalment a les comarques centrals valencianes.

Conjugació del passat perifràstic i del passat simple

Passat Perifràstic		Passat Simple						
		Cantar		Témer		Dormir		Sentir
vaig	+ infinitiu	-í	cantí	-í	temí	-í	dormí	sentí
vas/vares		-ares	cantares	-eres	temeres	-ires	dormires	sentires
va		-à	cantà	-é	temé	-í	dormí	sentí
vam/vàrem		-àrem	cantàrem	-érem	temérem	-írem	dormírem	sentírem
vau/vàreu		-àreu	cantàreu	-éreu	teméreu	-íreu	dormíreu	sentíreu
van/varen		-aren	cantaren	-eren	temeren	-iren	dormiren	sentiren

Passat simple dels verbs irregulars més usuals

Verbs amb velar sonora acabats en	-dre	atendre	atenguí, atengueres, atengué, atenguérem, atenguéreu...
		prendre	prenguí, prengueres, prengué, prenguérem, prenguéreu...
		resoldre	resolguí, resolgueres, resolgué, resolguérem...
		tindre/tenir	tinguí, tingueres, tingué, tinguérem, tinguéreu...
		valdre/valer	valguí, valgueres, valgué, valguérem, valguéreu...
		vindre/venir	vinguí, vingueres, vingué, vinguérem, vinguéreu...
	-ure	beure	beguí, begueres, begué, beguérem, beguéreu, begueren
		caure	caiguí, caigueres, caigué, caiguérem, caiguéreu...
		cloure	cloguí, clogueres, clogué, cloguérem, cloguéreu...
		creure	creguí, cregueres, cregué, creguérem, creguéreu...
		deure	deguí, degueres, degué, deguérem, deguéreu, degueren
		esciure	escriguí, escrigueres... (o escriví, escrivires...)
		riure	riguí, rigueres, rigué, riguérem, riguéreu, rigueren
	-er	conéixer	coneguí, conegueres, conegué, coneguérem, coneguéreu...
		córrer	correguí, corregueres, corregué, correguérem...
		haver	haguí, hagueres, hagué, haguérem, haguéreu, hagueren
		pertànyer	pertanguí, pertangueres... (o pertanyí, pertanyeres...)
		poder	poguí, pogueres, pogué, poguérem, poguéreu, pogueren
		voler	volguí, volgueres, volgué, volguérem, volguéreu...
	altres	estar	estiguí, estigueres, estigué, estiguérem, estiguéreu...
		dir	diguí, digueres, digué, diguérem, diguéreu, digueren
		dur	duguí, dugueres, dugué, duguérem, duguéreu, dugueren
Verbs amb velar sonora		créixer	cresquí, cresquieres, cresqué, cresquérem, cresquéreu...
		eixir	isquí, isquieres, isqué... (o eixí, eixires, eixí...)
Verbs amb velar sonora		meréixer	meresquí, meresquieres, meresqué, meresquérem...
		naïxer	nasquí, nasquieres, nasqué, nasquérem, nasquéreu...
		viure	visquí, visquieres, visqué, visquérem, visquéreu...

Altres irregularitats	fer	fiu, feres, féu, férem, féreu, feren
	ser	fui, fores, fou/fon, fórem, fóreu, foren
	veure/vore	viu, veres/veieres, véu/veié, vérem/veiérem...

No s'ha de confondre el passat perifràstic amb la perífrasi, d'ús freqüent en castellà «ir a + infinitiu», amb sentit de futur: *Vaig acabar de llegir el llibre ahir*. La manera d'expressar en valencià el futur pròxim és el futur simple: *Acabaré de llegir el llibre demà* (i no **Vaig a acabar de llegir el llibre demà*).

Cal tindre en compte les diferències entre el perfet d'indicatiu (*he llegit*) i el passat (simple o perifràstic):

1. **El passat simple o perifràstic** expressa l'acció verbal en un temps referencial ja acabat sense relació amb el present. *Ahir ja no és hui, la setmana passada no és esta setmana, ni l'any passat és enguany: Ahir ens reunírem a les tres. Joan va anar a París l'any passat.*
2. **El perfet d'indicatiu** expressa l'acció verbal en un temps referencial que encara perdura, en relació amb el present o el moment actual. Els temporals *hui, esta setmana, esta nit, enguany* encara existixen en el moment en què es comenta l'acció: *Hui he anat a cal metge. Joan enguany no ha viatjat.*

EL FUTUR

El futur d'indicatiu és un temps que s'utilitza, principalment, per a referir-se a situacions posteriors a l'acte de parla (*Demà aniré al cine; Tornaré a les cinc*).

El futur té dos temps en indicatiu: un temps simple (el futur: *aniré*), i un temps compost (el futur perfet, format amb l'auxiliar *haver* en futur més el participi del verb principal: *hauràs temut*).

Conjugació del futur d'indicatiu dels verbs regulars

El futur és un temps molt senzill de conjugar, ja que es forma afegint les mateixes desinències (-é, -às, -à, -em, -eu, -an) a l'infinitiu (no a l'arrel). Fixeu-vos que aquestes desinències coincideixen amb les formes del present d'indicatiu del verb *haver* sense la *h*: *he, has, ha, hem, heu, han*.

1a CONJUGACIÓ	2a CONJUGACIÓ	3a CONJUGACIÓ	
CANTAR	TÉMER	DORMIR (PUR)	SERVIR (INCOATIU)
cantaré	temeré	dormiré	serviré
cantaràs	temeràs	dormiràs	serviràs
cantarà	temerà	dormirà	servirà
cantarem	temerem	dormirem	servirem
cantareu	temereu	dormireu	servireu
cantaran	temeran	dormiran	serviran

- Per a expressar l'obligació cal utilitzar una perífrasi d'obligació i no el futur: *La matrícula s'ha de formalitzar abans que comence el curs/Cal formalitzar la matrícula abans que comence el curs* (i no **La matrícula es formalitzarà abans que comence el curs*).
- Anàlogament al punt anterior, s'ha d'usar una perífrasi de probabilitat en lloc del futur: *No ha vingut a treballar perquè deu estar malalta* (i no **No ha vingut a treballar perquè estarà malalta*).
- Les formes del plural no porten mai accent: *cantarem* (diferent de *cantàrem*, passat), *cantareu* (diferent de *cantàreu*, passat), *cantaran*.

El futur dels verbs irregulars més usuals

El futur presenta poques irregularitats. Les més destacables són les següents:

- a) Desaparició de la *e* de la desinència dels verbs de la 2a conjugació acabats en *-er* (tònica) i en *-re*:

Batre: batré, batràs, batrà, batrem, batreu, batran.
Moldre: moldré, moldràs, moldrà, moldrem, moldreu, moldran.
Poder: podré, podràs, podrà, podrem, podreu, podran.
Saber: sabré, sabràs, sabrà, sabrem, sabreu, sabran.
Voler: voldré, voldràs, voldrà, voldrem, voldreu, voldran.

- b) Altres irregularitats (canvis en l'arrel):

Anar: aniré, aniràs, anirà, anirem, anireu, aniran.
Fer: faré, faràs, farà, farem, fareu, faran.
Haver: hauré, hauràs, haurà, haurem, haurau, hauran.

EL CONDICIONAL

El condicional és un temps que, generalment, expressa situacions futures respecte del passat que pren com a referència (*Em va dir que vindria demà*). També s'utilitza per a expressar desig (*M'agradaria anir de viatge*), en fórmules de cortesia (*Podries vindre un moment?*), per a donar recomanacions o consells (*Jo no ho faria així; Hauries d'anar a parlar amb l'advocat*). Així mateix, el condicional forma part de les oracions condicionals (*Aniria a passejar, si tinguera més temps; Si hagueres avisat, t'hauríem ajudat*).

El condicional presenta, com el futur, dos temps en indicatiu: un temps simple, el condicional (*cantaria*), i un temps compost, el condicional perfet (*hauria cantat*).

Conjugació del condicional dels verbs regulars

El condicional es forma de manera similar a la del futur, afegint les mateixes desinències a l'infinitiu de les tres conjugacions (*-ia, -ies, -ia, -íem, -íeu, -ien*).

1a CONJUGACIÓ	2a CONJUGACIÓ	3a CONJUGACIÓ	
CANTAR	TÉMER	DORMIR (PUR)	SERVIR (INCOATIU)
cantaria	temeria	dormiria	serviria
cantaries	temeries	dormiries	serviries
cantaria	temeria	dormiria	serviria
cantaríem	temeríem	dormiríem	serviríem
cantaríeu	temeríeu	dormiríeu	serviríeu
cantarien	temerien	dormirien	servirien

- Per a expressar probabilitat, s'ha d'usar la perífrasi '*deure + infinitiu*' en lloc del condicional: *Devien ser les nou quan vingué* (i no **Serien les nou quan vingué*).

El condicional dels verbs irregulars més usuals

Tal com ocorre en el futur, el condicional pot presentar algunes variacions:

- a) Desaparició de la *e* de la desinència dels verbs de la 2a conjugació acabats en *-er* (tònica) i en *-re*:

Batre: batria, batries, batria, batriem, batrieu, batrien
Moldre: moldria, moldries, moldria, moldríem, moldríeu, moldrien
Poder: podria, podries, podria, podríem, podríeu, podrien
Saber: sabia, sabries, sabia, sabríem, sabríeu, sabrien
Voler: voldria, voldries, voldria, voldríem, voldríeu, voldrien

b) Altres irregularitats (canvis en l'arrel):

Anar: aniria, aniries, aniria, aniríem, aniríeu, anirien

Fer: faria, faries, faria, faríem, faríeu, farien

Haver: hauria, hauries, hauria, hauríem, hauríeu, haurien

Correlació dels temps verbals en les oracions condicionals

Les oracions condicionals són oracions compostes en indicatiu o en subjuntiu en les quals hi ha correlació verbal entre el verb de la primera oració i el de la segona. En aquestes oracions, la conjunció *si* introdueix una condició. En tots els casos, les estructures són reversibles.

INDICATIU	SUBJUNTIU
<i>Si els crides, vindran. Vindran si els crides.</i>	<i>Si els cridares, vindrien. Vindrien si els cridares.</i>
<i>Si els has cridat, vindran. Vindran si els has cridat.</i>	<i>Si els hagueres cridat, haurien vingut. Haurien vingut si els hagueres cridat.</i>

L'IMPERFET DE SUBJUNTIU

L'imperfet de subjuntiu és un temps que s'utilitza per a expressar accions de passat en les oracions subordinades (*És possible que vinguera anit; No creia que poguéreu acabar tan ràpidament; Tenia por que no em diguera res; Em digué que l'acompanyara l'endemà*).

Així mateix, com ja s'ha vist anteriorment, s'usa en correlació amb el condicional en oracions condicionals (*Si vingueres demà a casa, podríem dinar juntes*).

Conjugació de l'imperfet de subjuntiu en els verbs regulars

L'imperfet de subjuntiu presenta una desinència en *r* (*cantara, tingueres, beguérem, sentíreu, ploraren*), d'ús general en valencià; i una altra en *s* (*cantés, tinguesses, beguéssim, sentísseu, ploressen*), usada en el valencià septentrional i en els altres parlars de la llengua en què algunes persones poden adoptar una *-i* (*tinguessis, beguéssim, sentíssi, ploressin*).

La conjugació de l'imperfet de subjuntiu es forma afegint a la vocal temàtica (*a, e, i*) les terminacions **-ra, -res, -ra, -rem, -reu, -ren**. Cal tindre present que el resultat són formes planes i que les persones 1a i 2a del plural porten accent gràfic (*anàrem, cobràreu*).

1a CONJUGACIÓ	2a CONJUGACIÓ	3a CONJUGACIÓ	
CANTAR	TÉMER	DORMIR (PUR)	SERVIR (INCOATIU)
cantara	temera	dormira	servira
cantares	temeres	dormires	servires
cantara	temera	dormira	servira
cantàrem	temérem	dormírem	servírem
cantàreu	teméreu	dormíreu	servíreu
cantaren	temeren	dormiren	serviren

L'imperfet de subjuntiu dels verbs irregulars

1) Els verbs velaritzats presenten les mateixes alteracions que en els altres temps velaritzats:

a) Els acabats en **-ndre** (*atendre, prendre, tindre, vindre*), **-ldre** (*resoldre, valdre*), **-er** (*conéixer, córrer, pertànyer, poder, voler*), **-ure** (*beure, caure, cloure, creure, deure, escriure*), es conjuguen amb velar sonora *g/gu*:

Atendre: atenguera, atengueres, atenguera, atenguérem, atenguéreu...

Resoldre: resolguera, resolgueres, resolguera, resolguérem, resolguéreu...

Conèixer: coneguera, conegueres, coneguera, coneguérem, coneguéreu...

Beure: beguera, begueres, beguera, beguérem, beguéreu, begueren

- b) Els verbs *nàixer*, *créixer*, *merèixer*, *viure* i *eixir* es conjuguen amb velar sorda *c/qu*:

Nàixer: nasquera, nasqueres, nasquera, nasquérem, nasquéreu, nasqueren

Viure: visquera, visqueres, visquera, visquérem, visquéreu, visqueren

Eixir: isquera, isqueres, isquera, isquérem, isquéreu, isqueren

- c) Els verbs *dir*, *dur*, *estar* i *haver*, també prenen la velar sonora *g/gu*:

Dir: diguera, digueres, diguera, diguérem, diguéreu, digueren

Estar: estiguera, estigueres, estiguera, estiguérem, estiguéreu, estigueren

Haver: haguera, hagueres, haguera, haguérem, haguéreu, hagueren

- 2) Altres verbs irregulars:

Cabre: cabera, caberes, cabera, cabérem, cabéreu, caberen

Ser: fóra, fores, fóra, fórem, fóreu, foren

Veure (o **vore**): vera, veres, vera, vérem, véreu, veren

ELS TEMPS VERBALS COMPOSTOS

Els temps compostos estan formats per dos verbs: el verb auxiliar *haver* conjugat, més el participi del verb corresponent.

MODE	TEMPS COMPOST	VERB AUXILIAR HAVER	PARTICIPI
INDICATIU	perfet	<i>he, has, ha, hem, heu, han</i>	cantat pogut batut sentit patit
	plusquamperfet	<i>havia, havies, havia, havíem, havíeu, havien</i>	
	passat anterior	<i>haguí, hagueres, hagué, haguérem, haguéreu, hagueren</i>	
	passat anterior perifràstic	<i>vaig haver, vas haver, va haver, vam haver, vau haver, van haver</i>	
	futur perfet	<i>hauré, hauràs, haurà, haurem, haureu, hauran</i>	
	condicional perfet	<i>hauria, hauries, hauria, hauríem, hauríeu, haurien</i>	
SUBJUNTIU	perfet	<i>haja, hages, haja, hàgem, hàgeu, hagen</i>	patit
	plusquamperfet	<i>haguera, hagueres, haguera, haguérem, haguéreu, hagueren</i>	

ELS TEMPS COMPOSTOS D'INDICATIU

El perfet

Fa referència a accions d'un passat immediat o situades en un període de temps que encara perdura. És per això que sol usar-se amb les expressions temporals *hui*, *aquest matí*, *aquest cap de setmana*, *aquest mes*, *enguany*, etc. (*Hui has reballat massa; El teu equip ha vençut en cadascun dels partits d'enguany; Aquesta nit hem dormit molt poques hores*).

No hem de cometre l'error d'usar el passat en lloc del perfet, per imitació del castellà, en oracions com ara *Fa poc he vist Miquel en el mercat* (i no **Fa poc vaig veure Miquel en el mercat*) o, en una pàgina web, *Ha oblidat la contrasenya?* (i no **Va oblidar la contrasenya?*).

PERFET D'INDICATIU	PASSAT (SIMPLE O PERIFRÀSTIC)
<i>Ha vingut aquest mateix matí.</i>	<i>Va vindre/Vingué ahir mateix.</i>
<i>La collita d'enguany ha sigut excel·lent.</i>	<i>La collita del 2011 fou/va ser excel·lent.</i>
<i>He parlat amb ell fa un moment.</i>	<i>Vaig parlar/Parlí amb ell anit.</i>

El plusquamperfet

Designa una situació acabada anterior al moment de la parla, la qual també ha acabat (*Ja havia tancat la porta de l'aula, quan va aparéixer una alumna amb reclamacions; Quan vaig arribar a casa, la meua filla ja se n'havia anat*).

El passat anterior

Expressa una situació acabada que és anterior a una altra acció en temps passat. Té una forma simple (passat anterior) i una de perifràstica (passat anterior perifràstic): *Una vegada hagué/va haver arribat a classe, va començar a molestar a tothom*.

El futur perfet

S'utilitza per a fer referència a una situació futura ocorreguda amb anterioritat a una altra situació també futura (*Quan el meu fill comence a treballar, jo ja m'hauré jubilat; Jo acabaré la paella i tu ja hauràs parat taula*).

El condicional perfet

Expressa una situació anterior a una altra, però futura respecte del passat (*Li vaig assegurar que abans de l'estiu hauria acabat la novel·la*).

ELS TEMPS COMPOSTOS DEL SUBJUNTIU

El perfet

S'utilitza per a expressar situacions anterior al moment de la parla o a una altra referència temporal present o futura (*Em sap greu que hages patit tant*). També es pot usar amb qualsevol verb en futur que estiga en l'oració principal i s'entrellace a la subordinada amb un adverb i o una conjunció adverbial (*Me n'aniré a casa quan tots els convidats se n'hagen anat*).

Excepcionalment, el perfet de subjuntiu pot anar en oracions independents quan s'usa en oracions que contenen l'expressió 'tant de bo' (*Tant de bo haja aprovat l'examen! Tant de bo haja plogut i s'hagen rentat les plantes*).

El plusquamperfet

Expressa situacions acabades i anteriors respecte del verb principal, que també indica una situació passada (*No acceptava que el seu amic haguera mort tan jove*).

També s'usa amb la conjunció condicional *si* i el temps condicional simple o compost dels verbs, per a expressar situacions hipotètiques condicionades que no van succeir (*Si hagueres arribat a temps, hauríem pogut ajudar*).